

INTRODUCERE

Lucrarea de față este un raport general de săpături. Ea nu a fost concepută ca o monografie arheologică, în înțelesul strict al cuvântului. Din această cauză, interpretările noastre nu s-au ridicat, decât cu mici excepții, pînă la acea generalizare istorică cerută de un adevărat studiu monografic. Pentru aceasta este încă necesar ca documentarea arheologică și informațiile noastre asupra cercetărilor din regiunile învecinate să se îmbogățească.

Lucrarea este scrisă cu cîțiva ani în urmă. De atunci și pînă azi s-au făcut în țara noastră noi descoperiri arheologice și au fost publicate sau sînt sub tipar noi lucrări. O situație similară întîlnim de asemenea în R. P. Bulgaria, R. P. F. Iugoslavia, R. P. Ungară și R. P. Albania, unde, cum se știe, ne găsim în fața unor probleme comune celor ridicate de descoperirile din Oltenia. Studiile recente referitoare la marele complex al cîmpurilor de urne din epoca bronzului de la Dunărea mijlocie, la care se alătură grupa răsăriteană Gîrla Mare din Oltenia, precum și problema raportului acestor grupe cu sudul, nu mai pot fi folosite în lucrarea de față.

Valoarea documentară a prezentei lucrări rămîne însă intactă, ca și teza formulată de noi încă din cursul primei campanii de săpături (1949) și anume că, atît așezările cît și necropolele de la Balta Verde și Gogoșu, aparțin unei populații autohtone, tracice, și nu ilirice.

Săpăturile din 1949 și 1950 de la Balta Verde și Gogoșu au fost efectuate de colectivul Șantierului Verbicioara, a cărui responsabilitate a fost încredințată subsemnatului.

În campania din 1949 au fost săpate 96 movile funerare și grinduri mici din necropola de la Gogoșu și 16 tumuli la Balta Verde. În afară de noi, au făcut parte din colectiv: Const. Nicolăescu-Plopșor¹ (de la 12—26 iulie), Eug. Comșa (o zi: 26 iulie), Marin Nicolau-Golfin și studenții Ionescu Dumitru, Gheorghe Marin și Morintz Sebastian.

Colectivul din 1950 s-a restrîns doar la trei persoane: subsemnatul, Eug. Comșa și S. Popescu-Ialomița. În această campanie au mai fost săpați numai 8 (opt) tumuli la Gogoșu și 6 (șase) la Balta Verde. Eug. Comșa a avut sarcina de a ridica planul general al necropolei de la Gogoșu și de a face descrierea tuturor tumulilor, conexată cu notele noastre din 1949, precum și săparea tumulilor L—LI de la Gogoșu și a tumulului XXI de la Balta Verde. Ca și în anul precedent, subsemnatul am fost preocupat, în continuare, de problema cîmpului de urne din epoca bronzului (cultura Gîrla Mare) și din prima epocă a fierului. În 1949 și în 1950 au fost descoperite pe lîngă cele cunoscute anterior, fie din săpăturile făcute de I. Nestor cu subsemnatul (1932), fie din cele efectuate de noi (în 1932, 1934 și 1935) încă 6 (șase) morminte (nr. 13—18) aparținînd culturii Gîrla Mare și un mormînt din cîmpul de urne hallstattian (mormîntul nr. 22). Grija dezvelirii mormintelor nr. 17—18 de tip Gîrla Mare a avut-o în principal S. Popescu-Ialomița.

¹ Căruia i se datorește și descoperirea unor obiecte de inventar dintr-un mormînt celtic de la Balta Verde.

Pentru a avea o documentare cât mai completă asupra regiunii cercetate, am crezut că este util să adăugăm la descoperirile din 1949 și 1950 pe cele dintre anii 1932 și 1935, recurgînd la vechile note de săpături, cât și la publicațiile personale, de după 1932 în care consemnasem parțial rezultatele cercetărilor amintite.

Am socotit că o colaborare, atît pe teren cît și la elaborarea raportului de față, cu unul dintre recenții absolvenți ai Facultății de Istorie ai anului 1948, cum este Eug. Comșa, va grăbi terminarea lucrării prezente. Descrierea în cea mai mare parte a materialelor arheologice, în primă formă, cît și descrierea mormintelor și a poziției obiectelor de inventar pe baza notelor noastre de săpături — cu excepția tumulilor nr. L și LI (Gogoșu) și nr. XXI (Balta Verde), a căror săpare a fost făcută de Eug. Comșa — a fost încredințată acestuia, subsemnatul confruntînd și completînd descrierile, observațiile de teren și o parte din informația bibliografică. Tot Eug. Comșa a scris într-o primă formă capitolul referitor la descoperirile prefendale. Lui i se datorește și republicarea tezaurului monetar și de obiecte de argint aurit de la Gogoșu (sec. XIV). Textul privind cele două morminte de incineratie de la «Grindul cu tunul» de la Balta Verde, considerate mai de mult de noi drept «slavo-bizantine» din secolul al VII-lea, iar în prezent atribuite de I. Nestor grupului slav de la Sărata Monteornu, a fost întocmit după studiile și însemnările noastre mai vechi.

Capitolele referitoare la cultura Gîrla Mare, cît și la cîmpul de urne hallstattian, care au fost o veche preocupare a noastră, ca de altfel și problemele puse de primii tumuli de la Balta Verde, ne aparțin. Unele probleme însă au fost elaborate împreună cu Eug. Comșa, cum este și acela a continuității, problema periodizării culturii Gîrla Mare, pe baza tipologiei.

Colaborarea lui Eug. Comșa a fost îndeosebi strînsă în ceea ce privește prezentarea materialului din cele două necropole tumulare. Problemele din capitolul respectiv al concluziilor au făcut obiectul unei comunicări a amîndurora, ținută la Muzeul Național de Antichități. Am completat acele concluzii.

Planul raportului a fost discutat împreună. Redactarea ultimă a întregii lucrări, așa cum se prezintă la tipar — cu foarte mici excepții (tezaurul din sec. XIV de la Gogoșu) — este a noastră, ca și grija pentru desene, fotografii și prelucrarea materialelor descoperite.

19.V.1956

D. BERCIU